

Araştırma Makalesi

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Düzeyi ile Savunma Biçimleri Arasındaki İlişkide Bağlanma Boyutlarının Düzenleyici RolüTuğçe SEZER¹ , Ahmet SAPANCI*² , Tuğbanur BAYRAM KUZGUN³ ¹ İstanbul Arel Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji, İstanbul, Türkiye² Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Düzce, Türkiye³ İstanbul Arel Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji, İstanbul, Türkiye

Makale Bilgisi

Öz

Anahtar kelimeler:

bağlanma stilleri,
çocukluk çağı
ruhsal travmaları,
savunma
mekanizmaları

Bu çalışmada çocukluk çağı ruhsal travmaları ile savunma mekanizmaları arasındaki ilişkide bağlanma biçimlerinin düzenleyici rolü incelenmiştir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları kolayda örnekleme yöntemi ile ulaşılan, yaşları 18-65 arasında değişen 338 kadın ve 245 erkek olmak üzere toplam 583 kişi oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği ve Savunma Biçimleri Testi uygulanmıştır. Verilerin analizinde Pearson Korelasyon analizi ve çoklu hiyerarşik lineer regresyon kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, fiziksel ihmalin matür, nevrotik ve immatür savunma tarzlarını yordadığı; duygusal ihmalin matür ve nevrotik savunma biçimlerini, cinsel istismarın ise matür savunma biçimini yordadığı bulunmuştur. Bağlanma boyutları ile savunma biçimleri arasındaki ilişkilerde, güvenli bağlanmanın matür ve nevrotik savunma biçimlerini yordadığı; kaçınmacı bağlanmanın matür, nevrotik ve immatür savunmaları, kaygılı-kararsız bağlanmanın ise nevrotik ve immatür savunmaları yordadığı bulunmuştur. Düzenleyici etki analizi sonuçlarında ise, çocukluk çağı ruhsal travmaları ile nevrotik savunma ve matür savunma biçimlerini kullanma düzeyi arasındaki ilişkide bağlanma boyutlarının düzenleyici bir etkisinin olmadığı, buna karşılık duygusal istismar ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaçınan bağlanmanın, fiziksel ihmale ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaygılı-kararsız bağlanmanın düzenleyici etkisi olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifade ile duygusal istismara maruz kalmış bireyler eğer kaçınmalı da bağlanırlarsa immatür savunma biçimlerini kullanma düzeyleri daha da artmaktadır. Fiziksel ihmale maruz kalan bireyler kaygılı-kararsız bağlanırlarsa immatür savunma biçimlerini daha çok kullanmaktadır.

Abstract

Keywords:

attachment styles,
childhood
psychological
traumas,
defense mechanisms

This study investigated the moderating role of attachment styles in the relationship between childhood psychological traumas and defense mechanisms. The correlational survey model was used in the research. The participants of the study consisted of a total of 583 individuals, 338 women and 245 men, aged between 18-65, reached using convenience sampling method. Childhood Psychological Trauma Scale, Three-Dimensional Attachment Styles Scale, and Defense Styles Test were administered as data collection tools. Pearson Correlation analysis and multiple hierarchical linear regression were used in the analysis of the data. Results indicated that physical neglect predicted mature, neurotic and immature defense styles; emotional neglect predicted mature and neurotic defense styles and sexual abuse predicted mature defense styles. Results regarding the relationships between attachment dimensions and defense styles indicated that secure attachment predicted mature and neurotic defense styles; avoidant attachment predicted mature, neurotic, and immature defenses and anxious/ambivalent attachment predicted neurotic and immature defenses. Results regarding the moderating effect analysis, it was found that attachment dimensions did not have a moderator effect on the relationship between childhood psychological traumas and the level of using neurotic defense and mature defense styles. By contrast, the avoidant attachment was found to have a significant effect on the relationship between emotional abuse and use of immature defense style, and between physical neglect and use of the immature defense style. It was determined that anxious-ambivalent attachment had a moderating effect in the relationship. In other words, if individuals who have been exposed to emotional abuse become avoidant and attached, their level of using immature defense styles increases. Individuals exposed to physical neglect use immature defense styles more if they are anxious-ambivalent.

*Sorumlu Yazar, Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi, A-Blok No:326 Düzce, Türkiye.

e-posta: ahmetsapanci@duzce.edu.tr

DOI: 10.31682/ayna.995061

Gönderim Tarihi (Received): 14.09.2021; Kabul Tarihi (Accepted): 16.11.2022

ISSN: 2148-4376

Giriş

Çocukluk çağı ruhsal travmalarının yaşam boyu süren fiziksel, zihinsel ve duygusal sorunlara neden olduğu; yaşamın ilerleyen dönemlerinde kaygı, depresyon ya da kişiler arası ilişkilerde yaşanan uzun dönemli sonuçlarla ilişkili olduğu bilinmektedir (Dye, 2018). Çocukluk çağında yaşanan örselenme çocuk için oldukça ağırdır. Olası bir travma çocuğun benliğini sarsacak akut bir örselenmenin yanında yaşamının ileriki yıllarında kendini gösterebilecek derin izler bırakabilir (Öztürk ve Uluşahin, 2016). Çocukluk çağı travmaları çocuğun ihmali veya istismarı şeklinde gerçekleşebilir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, çocuk ihmal ve istismarı 18 yaşından küçük çocuğun sağlığına, hayatta kalmasında, gelişimine ve kişiliğine gerçek ya da potansiyel zarar vermeyi içeren her türlü fiziksel/duygusal/cinsel istismar, kötü muamele, ihmal, ticari ya da her türlü sömürü davranışını içermektedir (Dünya Sağlık Örgütü [DSÖ], 1999). Çocuk istismarı ve ihmali; önemli travmalara, özürlere ve çocuğun ölümüne sebep olabilen, çeşitli boyutları ve ağırlığı olan bir halk sağlığı sorunudur (Bülbül ve ark., 2012). Özellikle çocukluk çağında yaşanan travmalar, kişiliğinin gelişimi için yetişkinlikte yaşayan travmalara göre daha fazla tehdit içermektedir. Yetişkinlikte yaşanan travma sonucunda kişiliğin gelişmiş parçaları zedelenirken çocukluk çağında yaşanan travma kişiliği biçimlendirmektedir (Herman, 2019).

Çocuklukta yaşanan travmalarda çocuğun ailesi veya bakım veren kişilerin önemli sorumlulukları vardır. Çocuğun yakın çevresindeki bu kişilerin çocuğa yönelik tutum ve davranışları çocuğun kişiliğini, gelişimini ve genel olarak uzun dönemli ruh sağlığını etkilemektedir. Bowlby (1944) çocuğun annesi ile ilişkisinde gelişen güven ve bağı açıklamak için bağlanma kavramını ortaya koymuştur. Bağlanma davranışlarına ilişkin bireysel farklılıkları inceleyen ve Bowlby'nin kuramının temel varsayımlarını ilk kez sistematik olarak sınavan Ainsworth ve arkadaşları (1978), yabancı ortam çalışmalarını ile bağlanma kuramına ilk temel katkıyı yapmıştır. Çalışma boyunca bebeklerin annelerinden ayrıldıklarında, yeniden bir araya geldiklerinde ve yabancı ile yalnız kaldıklarında verdikleri tepkiler incelenmiştir. Çalışmanın sonucuna göre bebeklerin güvenli, kaygılı-kararsız ve kaçınan olmak üzere üç tür bağlanma örüntüsü sergiledikleri gözlemlenmiştir. Güvenli bağlanma stiline sahip bebekler anneleri ile sıcak ilişkiler geliştiren bebeklerdir (Cassidy, 1988). Kaygılı-kararsız bağlanma stiline sahip bebekler bakım verenlerine karşı kavuşmayla bile son bulamayacak protesto davranışları sergilemektedir (Stayton ve Ainsworth, 1973). Kaçınan bağlanma stiline sahip bebekler ise bağlandıkları kişiye karşı protesto davranışı gösterebilir ama özellikle yakınlık kurmayı reddederek bakım verenden uygun uzaklıkta kalmaktadırlar (Ainsworth, 1979).

Ebeveynleriyle etkileşim süreci boyunca çocuklar, ebeveynleri ile olan ilişkilerinin zihinsel temsillerini geliştirirler (Bowlby, 1979). Bu tür temsiller veya beklentiler, çocukların

davranışlarına rehberlik eder ve ebeveynlerinin davranışlarını tahmin etmek ve yorumlamak için bir temel olarak hizmet eder. İçsel çalışan modeller olarak isimlendirilen bu zihinsel temsiller sadece çocukların bilişlerini, anne babalarıyla olan duygularını ve davranışlarını etkilemekle kalmayıp aynı zamanda arkadaşlıklar veya romantik ilişkiler gibi diğer yakın ilişkilerin temsillerini de şekillendirmektedir (Furman ve diğerleri, 2002).

Çocuğun ebeveynleriyle veya bakım verenleriyle olan ilişkilerinde kazanılan ve ömür boyunca devam eden temel güven duygusu, kişinin inanç ve ilişkilerinin temelini biçimlendirir. İnsan travmatik bir olay yaşadığında rahatlığının, korunmanın ilk kaynaklarını arar. Bakım veren ile güvenli bağlanma ilişkisi kişilik gelişiminin temelini oluştururken bu bağın parçalanması travmatize kişinin temel kendilik duygusunu kaybetmesine yol açmaktadır (Herman, 2019). Travmaya sebep olan yaşantılar, bağ kurma sistemlerini etkileyerek kişinin çaresizlik hissetmesine sebep olur (Öztürk, 2017). Bakım vereni ile güvenli bir bağlanma ilişkisi, travmatik yaşantı ile parçalandığında travma mağduru 'kendi olabilmek' inancını yitirir. Travmatik bir yaşantının olası sonuçlarına göre kendisine dair tutarsızlığı olan travmatize kişi, aynı zamanda başkaları ile olan ilişkilerinde de tutarsız davranabilir. Dolayısıyla kişi, yakın ilişkilerden çekilirken aynı zamanda diğerlerine karşı kaygılı biçimde aşırı yapışma ihtiyacı duyabilir. İstismarcı bir çevrede yetişen çocuk, kendini korumak amacıyla uyum sağlamak zorundadır ve bunun için elindeki tek araç henüz gelişmemiş psikolojik savunma sistemidir (Herman, 2019). Bu noktada savunma mekanizmaları devreye girmekte ve bireyin özümseyemediği travmatik yaşantılarla başa çıkma sürecinde kullanılmaktadır (Roussillon, 2017).

Dış gerçekliği olduğu gibi algılamaktan ziyade gerçeklik algısını çarpıtan savunma mekanizmaları bilinçsizce kullanılır ve bireyleri dış ve iç stresli durumlara karşı korur, duygusal öz düzenleme ve uyum yoluyla bu durumlarla başa çıkmalarına yardımcı olur (Cramer, 1998). Savunma mekanizmaları bir süreklilik içerisinde ve uygunluk derecelerine göre matür, nevrotik ve immatür olarak üç düzeyde sınıflandırılmaktadır (Andrews ve diğerleri, 1993; Chabrol ve Callahan, 2004). Matür savunma mekanizmaları, gerçekliği bozmadan tehdit edici duyguları etkili bir şekilde uzaklaştırabildiği için kişilerin uyum sürecine yardımcı olur. Mizah, bastırma ve özgecilik bu savunma biçimlerine örnek olarak verilebilir. Nevrotik savunma mekanizmaları, nevrozların semptomatolojisinde etkili olsa da normal bireylerde de yaygın olarak görülmektedir. Nevrotik savunmalar genellikle akut çatışmalarla mücadele edebilmek amacıyla ve sık olarak tamamıyla intrapsişik çatışmalara karşı kullanılmaktadır (Vaillant, 1977). Yapma-bozma, psödo altruizm, idealleştirme, karşıt tepki geliştirme de nevrotik savunmalara örnektir (Yılmaz ve diğerleri, 2007).

Olgunlaşmamış ve hatta ilkel olarak kabul edilen immatür savunma mekanizmaları ise acı veren zihinsel içeriğin ciddi şekilde değişmesi ve/veya dış gerçekliğin kökten çarpıtılması ile karakterize edilir. Bunlara örnek olarak yansıtma, bölme, eyleme dökme (acting-out) ve otistik fantezi verilebilir (Granieri ve diğerleri, 2017). Yapılan araştırmalar immatür savunma mekanizmalarının, özellikle kişilik bozuklukları gibi, kişiler arası işlevselliği etkileyen psikopatolojilerle ilişkili olduğunu ortaya koyarken (Di Giuseppe ve diğerleri, 2019) matür savunma mekanizmalarının fiziksel ve psikolojik sağlıkla ilişkili olduğunu ortaya koymuştur (Malone ve diğerleri, 2013).

Zihinsel aygıt, rahatsız edici ya da hastalandırıcı tesiri olabilecek uyarılmaların üstesinden gelebilmek için tasarlanmış bir alettir. Organik sıkıntı sebebiyle acı çeken birinin acısı ile ilgilenilmediğinde dış dünyaya dair şeylere olan ilgisini terk ettiği ve kişinin bununla birlikte libidinal ilgisinin de sevgi nesnesinden çekildiği gözlemlenmiştir. Kişi acı çekmeye devam ettiği sürece sevmeye de son vermektedir. Hasta libidinal yüklerini iyileştirmede yeniden dışarı yollamak üzere kendi egosuna geri çekilmektedir. Böylece libido ve ego ilgisinin yazgısı aynı olmaktadır. Burada amaç hastalanmaya karşı koruma sağlamaktır ancak neticede hastalanmamak için sevmek gerekir. Olası bir engellenme ile sevmeye gerçekleştirilemezse hastalanmak kaçınılmaz olacaktır.

Yaşamsal fonksiyonlarla bağlantılı olan ilk oto-erotik cinsel doyumlar, kişinin kendisini korumasına hizmet etmektedir. Başlangıçta ego içgüdülerinin doyurulmasına bağlı olan cinsel içgüdüler daha sonra bağımsız hale geldiğinde çocuğun beslenmesi ve bakımı ile ilgilenen kişinin, yani annenin ya da onun yerine geçen kişinin, çocuğun ilk cinsel nesnesi olduğu gerçeği bu ilk bağılılığın işaretidir. Libidinal gelişimleri bazı engellenmeler içeren insanlar daha sonraki sevgi nesnesi seçimlerinde anneleri yerine kendi benliklerini model almaktadır. Libido, belli bir insana bağlandığında nesne seçimi gerçekleşmektedir ancak sevilen insandan gelen düş kırıklığı, nesne ilişkisinin bozulmasına sebep olur. Serbest kalan libido başka bir nesneye aktarılacak yerine egoya geri çekilir ve egonun terk edilmiş nesneyle özdeşleşmesini kurmaya hizmet eder. Egoya sevgi nesnesinin gölgesi düşmüş olur, böylece sanki ego terk edilmiş nesneymiş gibi değerlendirilmektedir. Artık özdeşleşme, nesne sevgisinin yerine geçmektedir. Böyle bir yer değiştirme, egonun biçimine ve onun “karakteri” olarak bilinen şeyin oluşumuna önemli miktarda katkıda bulunmaktadır. Kişi, terk edilen nesne yüklerinin etkilerine ne kadar dirense bile ilk çocuklukta gerçekleşen ilk özdeşleşmelerin etkileri kalıcı olmaktadır (Freud, 2002).

Briere’e (1996) göre çocukluk çağı travmaları çocuğun gelişimine, özellikle de bağlanma sistemine etki etmektedir. Bağlanma sistemi, tehditlere verilen yanıtları düzenleyen bir sistemdir. Bu sistem bozulduğunda bireyler güvenlik ve emniyet ile ilgili konulara daha fazla

odaklanmakta; keşfetme, öğrenme, kişiler arası ilişki kurma gibi diğer alanlardaki gelişimleri göz ardı etmektedirler.

Bağlanma sistemi, hiperaktivasyon ve deaktivasyon olmak üzere iki strateji ile açıklanmaktadır. Hiperaktivasyon stratejileri, bağlanma ihtiyacının engellenmesine karşı verilen bir protesto tepkisidir (Bowlby, 1969, 1982). Kişi yakınlık arama girişimlerini devam ettirir. Deaktivasyon stratejisi ise bir bağlanma figürünün olmamasına karşı gelişen bir kaçma tepkisidir. Kişi yakınlık aramayı bırakır ve tehlikelerle tek başına başa çıkmaya çalışır (Erozkan, 2016).

Fraley ve Shaver (2000); kaçınmacı bağlanma stiline sahip bireylerin, bağlanmayla ilgili tehditleri devre dışı bırakmalarının altındaki bilişsel süreçleri anlamaya çalışmıştır. Kaçınan kişilerin önemli bağlanma figürünün yakınında olmadığı bir durumda bağlanmayla ilgili materyali en başından farkındalık ve hafızadan uzak tuttukları görülmüştür. Böylelikle kişi için aktivasyonun engellenmesiyle olumsuz duygusal uyarılmanın önüne geçilmesi mümkün olmaktadır. Buradan hareketle, bir çocuğun korkulu uyarılması ile önemli bağlanma figürlerinin tepkileri arasındaki bir arayüzde, savunma tarzlarının meydana geldiği öne sürülmektedir. Sıkıntı ve rahatlık çerçevesinde oluşan bebek ile bakım veren arasındaki etkileşimler, savunma mekanizmaları biçiminde savunma uyarlamaları ile sonuçlanmaktadır. Yetişkin bağlanma stilleriyle ilgili olarak savunmalar, içsel ve kişilerarası düzeylerde olumsuz beklentilere dair sıkıntı veren duyguları azaltmak amacıyla bağlanma sistemini düzenleyen mekanizma olarak kavramsallaştırmaktadır (Bekes ve diğerleri, 2021).

Yukarıda verilen bilgiler ışığında, bu araştırmada, çocukluk döneminde yaşanan travmatik deneyimlerin bireylerin kullandıkları savunma mekanizmalarını etkilediği ve bu süreçte bağlanma stillerinin düzenleyici bir rolü olduğuna yönelik hipotez test edilecektir. Elde edilen bulguların ruh sağlığı çalışanlarına, çocuk yetiştiren bireylere ve ilgili alan araştırmacılarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca çocukluk çağı travma türü ve güvensiz bağlanmanın türüne bağlı olarak savunma mekanizmalarının gelişimine yönelik farklı etiyolojik yolların ortaya konması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma Yöntemi

Bu araştırmada, çocukluk çağı ruhsal travmaları, bağlanma ve savunma biçimleri arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, kesitsel nitelikte olup veriler tek seferde toplanmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları; kolayda (uygun) örnekleme (convenience sampling) yöntemi kullanılarak belirlenen, yaşları 18-65 arasında değişen, 338 kadın (%42) ve 245 (%58) erkek olmak üzere toplam 583 kişiden oluşmaktadır. 18 yaş altındaki katılımcılar araştırma kapsamında tutulmuştur. Katılımcıların 227'si (%38,9) 18-24 yaş aralığında, 291'i (%49,9) 25-44 yaş aralığında ve 65'i (11.1) 45-65 yaş aralığındadır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu. Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim durumu gibi tanıtıcı bilgilerini toplamaya yönelik sorular bulunmaktadır.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (ÇTQ). Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (ÇTQ), çocukluk çağı istismar ve ihmal yaşantılarını saptamak amacıyla Bernstein ve arkadaşları (1994) tarafından geliştirilmiştir. Türkçeye uyarlama çalışmaları; Şar ve arkadaşları (2012) tarafından yürütülmüştür. Ölçekte her biri 5'li Likert olarak (1) “Hiçbir Zaman” ile (5) “Çok Sık” arasında puanlanan toplamda 28 madde bulunmaktadır. Ölçekte “duygusal istismar”, “fiziksel istismar”, “cinsel istismar”, “duygusal ihmal” ve “fiziksel ihmal” olmak üzere toplam 5 alt boyut bulunmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 140 ve en düşük puan da 28'dir. Ölçekte daha yüksek puanlar çocukluk çağı istismar ve ihmal yaşantı sıklığının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Türkçe formuna ilişkin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı .93 olarak hesaplanmıştır.

Savunma Biçimleri Testi. Savunma Biçimleri Testi, bilinçdışı kullanılan savunma biçimlerinin bilinç düzeyindeki yansımalarını deneysel olarak ölçmek üzere Andrews ve arkadaşları (1993) tarafından geliştirilmiştir. Türkçeye uyarlama çalışmaları; Yılmaz ve arkadaşları (2007) tarafından yapılan testte 40 madde ve 20 savunma bulunmaktadır. Her bir madde 1 (Bana hiç uygun değil) ile 9 (Bana çok uygun) arasında puanlanmaktadır. Testteki 20 savunma mekanizması “İmmatür Savunma Biçimi”, “Nevrotik Savunma Biçimi” ve “Olgun Savunmalar” olmak üzere 3 boyutta toplanmıştır. İmmatür savunmalar boyutu; yansıtma, pasif saldırganlık, dışa vurma, yalıtma, değersizleştirme, otistik fantezi, inkar, yer değiştirme, disosiyasyon, bölünme, mantıksallaştırma, bedenselleştirmeyi içerir. Nevrotik savunmalar boyutu; yapma-bozma, yapay özgecilik, idealleştirme ve karşıt tepki geliştirmeden oluşmaktadır. Olgun savunmalar boyutunda ise; yüceltme, mizah, beklenti ve baskılama yer almaktadır. İmmatür savunma boyutundan alınabilecek en düşük puan 24 ve en yüksek puan 216, nevrotik savunma ve olgun savunma boyutlarından alınabilecek en düşük puan 8 ve en

yüksek puan 72 puandır. Testteki savunma biçimlerinden alınan toplam puanların artması o boyuttaki savunma mekanizmalarının kullanılma sıklığının da arttığını göstermektedir. Testin Türkçe formuna ilişkin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı Olgun, Nevrotik ve İmmatür Savunma Biçimleri için sırasıyla .70, .61 ve .83 olarak hesaplanmıştır.

Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği; güvenli, kaçınan ve kaygılı-kararsız bağlanma stillerini ölçmek için Erzen (2016) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekte her biri 5'li Likert olarak (1) “Kesinlikle Katılmıyorum” ile (5) “Tamamen Katılıyorum” arasında puanlanan toplam 18 madde bulunmaktadır. Ölçekte “güvenli bağlanma”, “kaçınan bağlanma” ve “kaygılı-kararsız bağlanma” olmak üzere toplam 3 alt boyut bulunmaktadır. Güvenli bağlanma boyutundaki maddelere “Sorunu olan birisini gördüğümde kendimi onun yerine koyabiliyorum”, “Ebeveynimle (anne, baba veya benim bakımımı üstlenen bir başkası) iyi anlaşıyorum” örnek olarak verilebilir. Kaçınan bağlanma boyutunda “Karşımdaki insanlar benim kadar değerli değiller”, “Karar alırken kimseyi önemsemem”, “Bir sorun varsa bunun kaynağı genelde karşımdakilerin sorunlu olmasıdır” şeklinde maddeler yer almaktadır. Kaygılı-kararsız bağlanma boyutunda ise, “Birisikle çok fazla samimi olduğumda sorun çıkabileceğinden kaygılanıyorum”, “İnsanlardan ne kadar uzak durursam o kadar az üzülürüm”, “Duygusal ilişki yaşadığım kişinin beni gerçekten sevmediğini düşünerek kaygılanıyorum” şeklindeki maddeler yer almaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 18 ve en yüksek puan 90 puandır. Ölçekte alt boyutlardan alınan puanlar, katılımcıların hangi bağlanma stiline sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin alt boyutlarına göre Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı güvenli bağlanma için .69, kaçınan bağlanma stili için .80 ve kaygılı-kararsız bağlanma stili için .71 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analiz Süreci

Araştırma kapsamında veri toplamadan önce etik kurul izni alınmıştır. Veriler, çevrimiçi platformlar aracılığıyla gönüllü katılım sağlayan 622 kişiden toplanmıştır. Öncelikle toplanan verilerde uç değer olup olmadığı Mahalanobis Uzaklığı ile kontrol edilmiş ve 39 uç değer veri setinden çıkarılarak Mahalanobis sınırları kapsamında olan 583 katılımcı ile araştırmaya devam edilmiştir [$\chi^2(11) = 24.55, p < .01$]. Toplanan verilerin analizinde istatistik paket programları kullanılmıştır. Betimsel verilerin değerlendirilmesinde ortalama, standart sapma, basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Hesaplanan değerlerin genel olarak normal dağılım aralıkları içinde olduğu, önemli bir sapmanın olmadığı görülerek parametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson korelasyon analizi, yordama etkilerinin değerlendirilmesinde yol analizi (path analysis) ve

düzenleyici etkilerin değerlendirilmesinde çoklu hiyerarşik doğrusal regresyon analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Araştırma hipotezleriyle ilgili bulgulara geçmeden önce, çalışmada kullanılan veri toplama araçlarının betimsel istatistikleri sunulmuştur. Katılımcıların savunma biçimleri, çocukluk çağı travmaları ve bağlanma stilleri düzeylerine ilişkin bulgular Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1.

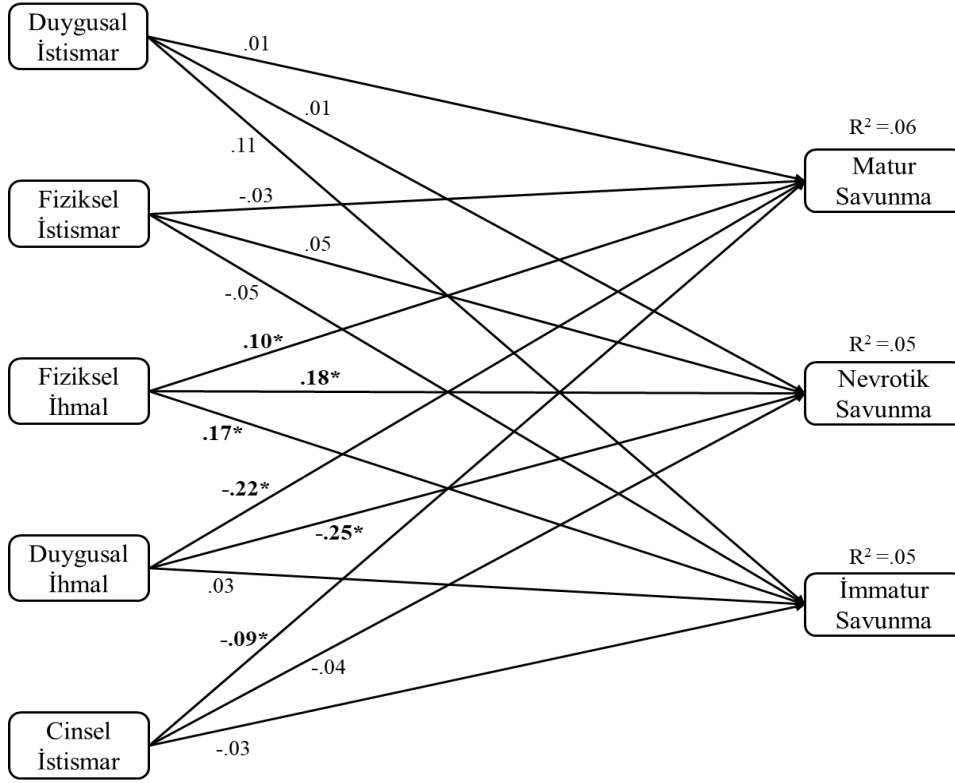
Katılımcıların Savunma Biçimleri, Çocukluk Çağı Travmaları ve Bağlanma Stilleri Düzeyine İlişkin Betimsel İstatistikler

	Min.	Maks.	\bar{X}	Ss	Çarpıklık	Basıklık
Duygusal İstismar	5	20	7.21	2.82	1.59	2.52
Fiziksel İstismar	5	15	5.72	1.75	3.02	9.48
Fiziksel İhmal	5	15	6.67	2.09	1.46	1.89
Duygusal İhmal	5	25	10.33	4.33	.91	.30
Cinsel İstismar	5	13	5.61	1.51	2.87	8.00
Güvenli Bağlanma	10	25	19.93	2.62	-.40	.45
Kaçınan Bağlanma	7	29	14.95	4.31	.53	.25
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	6	30	15.44	4.65	.44	.06
Matür Savunma	16	72	46.93	10.36	-.20	.07
Nevrotik Savunma	17	67	42.96	9.45	.03	-.21
İmmatür Savunma	41	179	105.39	25.26	.12	-.19

Tablo 1’de sunulan bulgular incelendiğinde, çocukluk çağı ruhsal travmaları fiziksel istismar ve cinsel istismar alanları dışındaki tüm değişkenlerin basıklık değerlerinin .03 ile 1.59 arasında; çarpıklık değerlerinin ise .06 ile 2.52 arasında değiştiği görülmektedir. Hesaplanan değerler göz önüne alındığında, normal dağılım için kriter olarak belirtilen ± 1.5 değerinden çok fazla sapma göstermediği ifade edilebilir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Katılımcıların çocukluk çağı travmalarının tüm alt boyutlarda ortalamasının altında puanlara sahip oldukları, en düşük puanların ise fiziksel ve cinsel istismar boyutlarında olduğu

görülmektedir. Bağlanma boyutlarına bakıldığında ise güvenli bağlanma ortalamasının, diğer iki bağlanma stiline göre, daha yüksek olduğu görülmektedir.

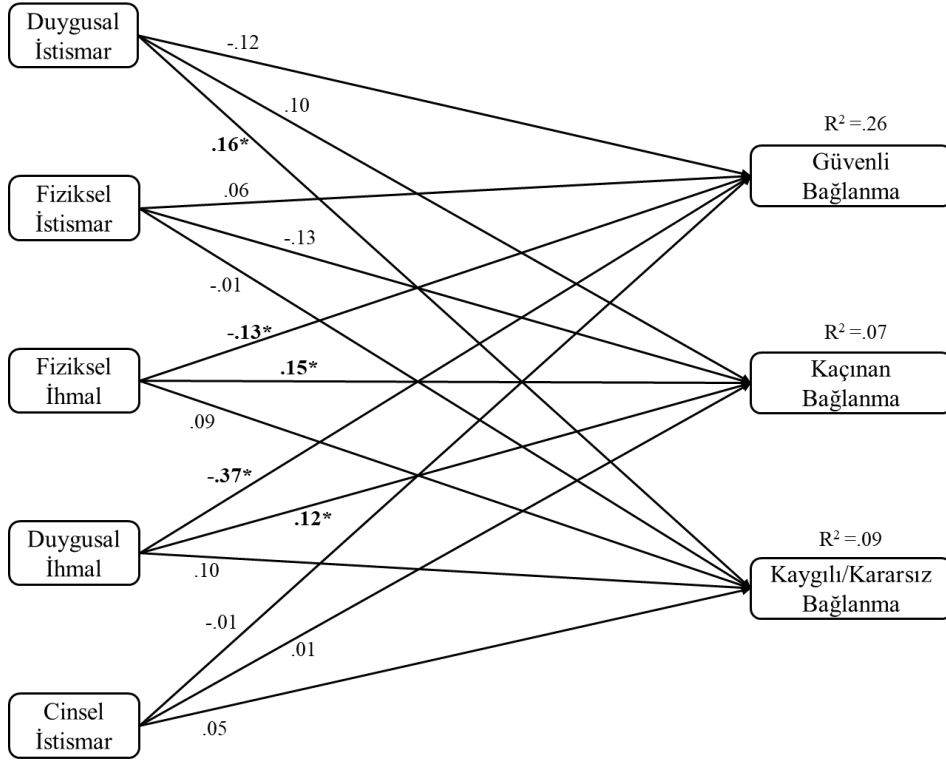
Katılımcıların çocukluk çağı ruhsal travmalarının savunma biçimlerini yordama gücüne ilişkin bulgular Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1. Çocukluk Çağı Ruhsal Travmalarının Savunma Biçimleri Üzerindeki Yordayıcı Etkisi, Standardize Edilmiş Regresyon Katsayıları, * $p < .05$.

Şekil 1'de görüldüğü gibi çocukluk çağı ruhsal travmalarından fiziksel ihmalin matür savunma ($\beta = .10$, $p < .05$), nevrotik savunma ($\beta = .18$, $p < .05$) ve immatür savunma biçimlerini ($\beta = .17$, $p < .05$); duygusal ihmalin matür savunma ($\beta = -.22$, $p < .05$) ve nevrotik savunma biçimlerini ($\beta = -.25$, $p < .05$); cinsel istismarın matür savunma biçimlerini ($\beta = -.09$, $p < .05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre fiziksel ihmale maruz kalma düzeyi arttıkça, her üç savunmaya başvurma düzeyi de artmaktadır. Duygusal ihmale maruz kalma düzeyi arttıkça, matür ve nevrotik savunma biçimlerine başvurma düzeyi düşmektedir. Son olarak, cinsel istismara maruz kalma arttıkça matür savunma biçimlerine başvurma düzeyi düşmektedir. Modelde açıklanan varyanslar değerlendirildiğinde, çocukluk çağı ruhsal travmalarının matür savunma biçimlerinin %6'sını, nevrotik savunma biçimlerinin %5'ini ve immatür savunma biçimlerinin %5'ini açıkladığı görülmektedir.

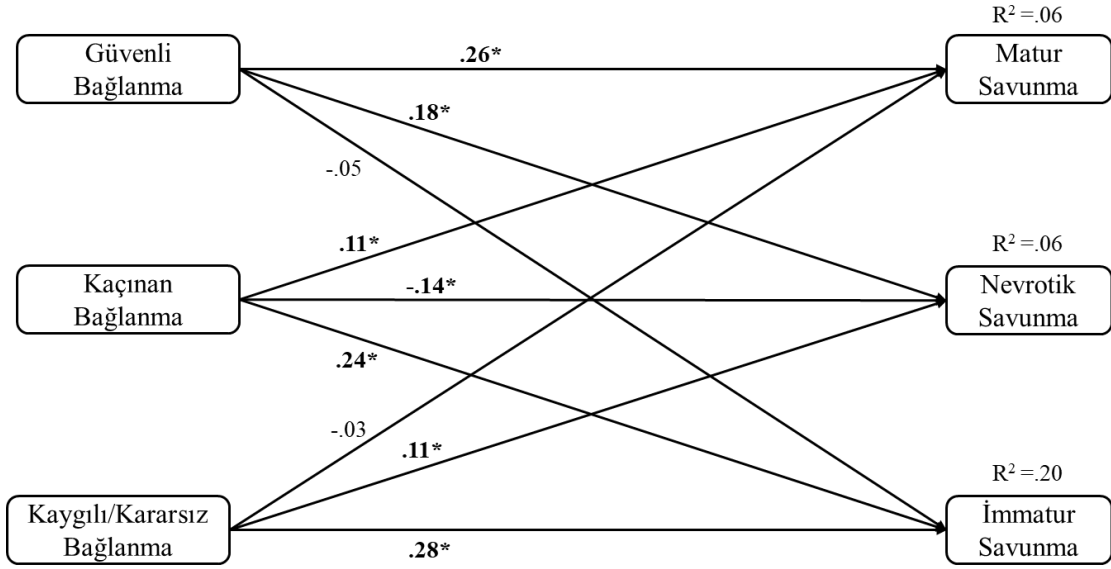
Katılımcıların çocukluk çağı ruhsal travmalarının bağlanma boyutlarını yordama gücü incelenmiş ve elde edilen bulgular Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Çocukluk Çağı Ruhsal Travmalarının Bağlanma Boyutları Üzerindeki Yordayıcı Etkisi, Standardize Edilmiş Regresyon Katsayıları, * $p < .05$.

Şekil 2’de gösterilen sonuçlarına göre, çocukluk çağı ruhsal travmalarından duygusal istismarın kaygılı/kararsız bağlanmayı ($\beta = .16, p < .05$); fiziksel ihmalin güvenli bağlanmayı ($\beta = -.13, p < .05$) ve kaçınan bağlanmayı ($\beta = .15, p < .05$); duygusal ihmalin güvenli bağlanmayı ($\beta = -.37, p < .05$) ve kaçınan bağlanmayı ($\beta = .12, p < .05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre duygusal istismara maruz kalma düzeyi arttıkça, kaygılı/kararsız bağlanma düzeyi de artmaktadır. Fiziksel ihmale maruz kalma düzeyi arttıkça, güvenli bağlanma düzeyi düşmekte ancak kaçınan bağlanma düzeyi artmaktadır. Benzer şekilde, duygusal ihmale maruz kalma düzeyi arttıkça, güvenli bağlanma düzeyi düşmekte ancak kaçınan bağlanma düzeyi ise artmaktadır. Modelde açıklanan varyanslar değerlendirildiğinde, çocukluk çağı ruhsal travmalarının güvenli bağlanma boyutunun %26’sını, kaçınan bağlanma boyutunun %7’sini ve kaygılı/kararsız bağlanma boyutunun ise %9’unu açıkladığı görülmektedir.

Katılımcıların bağlanma boyutlarının savunma biçimlerini yordama gücü incelenmiştir. Elde edilen bulgular Şekil 3’te sunulmuştur.

Şekil 3. Bağlanma Boyutlarının Savunma Biçimleri Üzerindeki Yordayıcı Etkisi, Standardize Edilmiş Regresyon Katsayıları, * $p < .05$.

Şekil 3'te sunulan bulgulara göre, bağlanma biçimlerinden güvenli bağlanmanın matür savunma ($\beta = .26$, $p < .05$) ve nevrotik savunma biçimlerini ($\beta = .18$, $p < .05$); kaçınan bağlanmanın matür savunma ($\beta = .11$, $p < .05$), nevrotik savunma ($\beta = -.14$, $p < .05$) ve immatür savunma biçimlerini ($\beta = .24$, $p < .05$); kaygılı/kararsız bağlanmanın nevrotik savunma ($\beta = .11$, $p < .05$) ve immatür savunma ($\beta = .28$, $p < .05$) biçimlerini istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre, güvenli bağlanma düzeyi arttıkça matür savunma ve nevrotik savunma biçimlerine başvurma düzeyleri de artmaktadır. Kaçınan bağlanma düzeyi arttıkça matür savunma biçimlerine başvurma düzeyi artmakta ancak nevrotik savunma biçimlerine başvurma düzeyi düşmektedir. Kaygılı/kararsız bağlanma düzeyi arttıkça hem nevrotik hem de immatür savunma biçimlerine başvurma düzeyleri de artmaktadır. Modelde açıklanan varyanslar değerlendirildiğinde, bağlanma boyutlarının matür savunma biçimlerinin %6'sını, nevrotik savunma biçimlerinin %6'sını ve immatür savunma biçimlerinin ise %20'sini açıkladığı görülmektedir.

Katılımcıların çocukluk çağı ruhsal travmaları ile immatür savunma biçimi arasındaki ilişkide bağlanma boyutlarının düzenleyici etkisi incelenmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.

Katılımcıların Çocukluk Çağı Ruhsal Travmaları ile İmmatür Savunma Biçimi Arasındaki İlişkide Bağlanma Boyutlarının Düzenleyici Etkisi Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımsız Değişken	1.Adım				2.Adım				3.Adım			
	B	SH	β	p	B	SH	β	p	B	SH	β	p
Sabit	9.0	4.9		.0	64.3	12.3		.0	52.0	13.7		.00
Duygusal İstismar	.96	.54	.11	.0	.34	.50	.04	.4	.41	.53	.05	.44
Fiziksel İstismar	-	.77	-	.3	-.19	.70	-	.7	.15	.85	.01	.87
Fiziksel İhmal	.69	.58	.17	.0	1.23	.54	.10	.0	1.39	.56	.12	.01
Duygusal İhmal	.15	.33	.03	.6	-.23	.31	-	.4	-.34	.32	-	.28
Cinsel İstismar	-.45	.73	-	.5	-.71	.67	-	.2	-.41	.71	-	.57
Güvenli Bağlanma					-.28	.43	-	.5	.14	.46	.01	.77
Kaçınan Bağlanma					1.36	.24	.23	.0	1.35	.27	.23	.00
Kaygılı/Kararsız Bağlanma					1.49	.23	.27	.0	1.51	.24	.28	.00
Duygusal İstismar X Güvenli									4.29	2.21	.14	.053
Fiziksel İstismar X Güvenli									.46	2.79	.01	.87
Fiziksel İhmal X Güvenli									-.37	1.43	-	.80
Duygusal İhmal X Güvenli									-1.76	1.67	-	.29
Cinsel İstismar X Güvenli											.07	
Duygusal İstismar X Kaçınan									4.14	2.06	.13	.045
Fiziksel İstismar X Kaçınan									-4.69	2.75	-	.09
Fiziksel İhmal X Kaçınan									1.08	1.68	.03	.52
Duygusal İhmal X Kaçınan									-.81	1.64	-	.62
Cinsel İstismar X Kaçınan									-.43	2.24	-	.85
Duygusal İstismar X Kaygılı									2.73	2.13	.09	.20
Fiziksel İstismar X Kaygılı									-.42	2.23	-	.85
Fiziksel İhmal X Kaygılı									-	1.41	-	.04
Duygusal İhmal X Kaygılı									.69	1.57	.03	.66
Cinsel İstismar X Kaygılı									-	2.30	-	.32
F	5.82**				19.24**				7.50**			
R ²	.05				.21				.24			

B: Standardize Edilmemiş Regresyon Katsayısı, SH: Standart Hata, β : Standardize Edilmiş Regresyon

Katsayısı. * $p < .01$.

Regresyon analizinin ilk bloğunda çocukluk çağı ruhsal travmaları modele eklenmiş ve model varyansın %5'ini açıklamıştır [$F(5, 577) = 5.82, p < .001$]. Fiziksel ihmalin ($\beta = .17, p <$

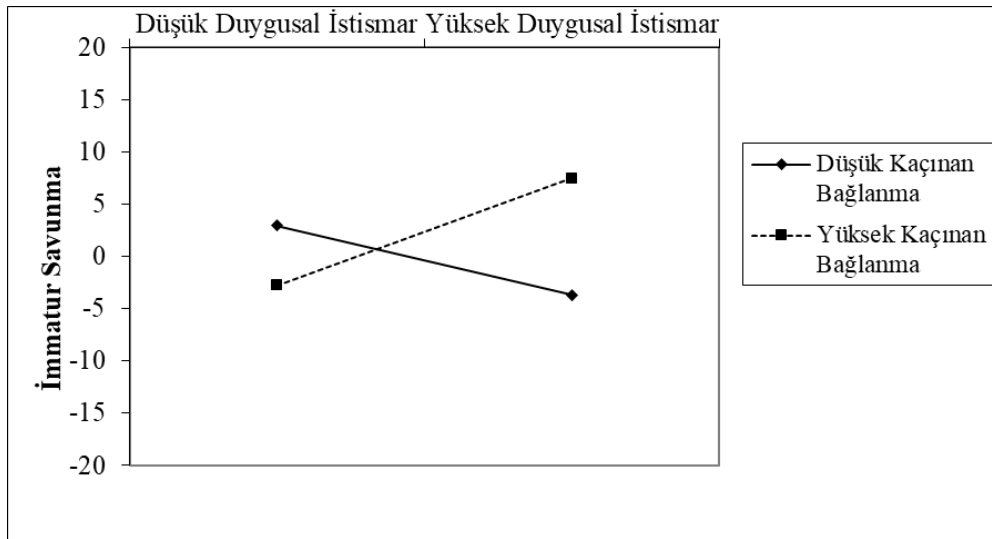
.05) modele anlamlı katkısının olduğu; ancak duygusal istismarın ($\beta = .11, p > .05$), fiziksel istismarın ($\beta = -.05, p > .05$), duygusal ihmalin ($\beta = .03, p > .05$) ve cinsel istismarın ($\beta = -.03, p > .05$) ise modele anlamlı katkıların olmadığı görülmüştür.

Regresyon analizinin ikinci bloğunda bağlanma stilleri modele eklenmiş ve model varyansın %21'ini açıklamıştır [$F(8, 574) = 19.24, p < .001$]. Kaçınan bağlanmanın ($\beta = .23, p < .05$) ve kaygılı/kararsız bağlanmanın ($\beta = .27, p < .05$) modele anlamlı katkıların olduğu; ancak güvenli bağlanmanın ($\beta = -.03, p > .05$) ise modele anlamlı katkısının olmadığı görülmüştür.

Regresyon analizinin son bloğunda, çocukluk çağı ruhsal travmaları ile bağlanma stillerinin etkileşimleri modele eklenmiş ve model varyansın %24'ünü açıklamıştır [$F(23, 559) = 7.50, p < .001$]. Duygusal istismar ile kaçınan bağlanma etkileşiminin ($\beta = .13, p < .05$) ve fiziksel ihmali ile kaygılı/kararsız bağlanma etkileşiminin ($\beta = -.10, p < .05$) modele anlamlı katkıların olduğu; ancak diğer etkileşimlerin ise modele anlamlı katkıların olmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, duygusal istismar ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaçınan bağlanmanın; fiziksel ihmali ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide ise kaygılı/kararsız bağlanmanın düzenleyici etkisi olduğu belirlenmiştir.

Duygusal istismar ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaçınan bağlanmanın düzenleyici etkisine dair grafik aşağıda sunulmuştur (Grafik 1).

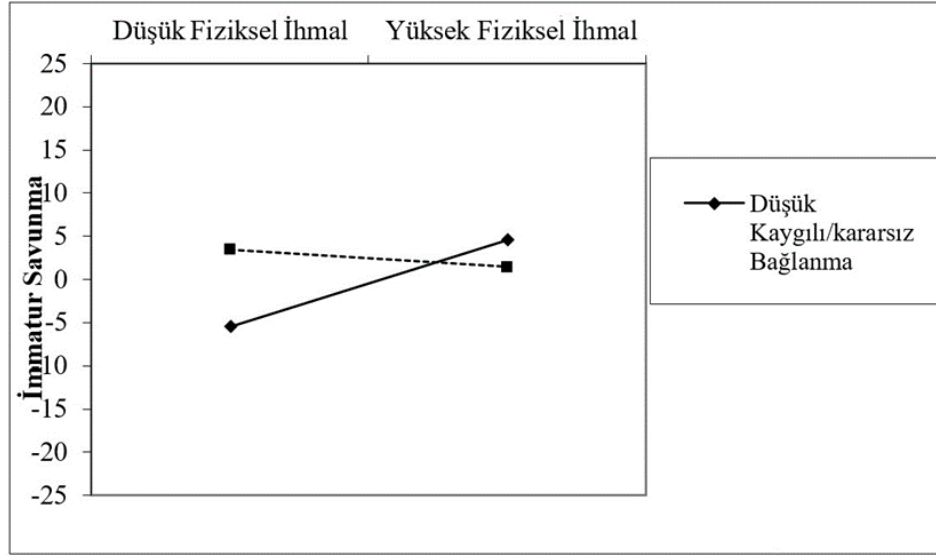

Grafik 1. Duygusal İstismar ile İmmatür Savunma Biçimi Arasındaki İlişkide Kaçınan Bağlanmanın Düzenleyici Etkisi

Grafik 1'de verilen sonuçlar incelendiğinde yüksek kaçınan bağlanma durumunda duygusal istismar ile immatür savunma biçimini kullanma düzeyi arasında ilişkinin daha güçlü

olduğu, düşük kaçınan bağlanmada ise bu ilişkinin daha zayıf olduğu görülmektedir. Bir başka ifadeyle, duygusal istismara maruz kalmış bireyler eğer kaçınmalı da bağlandılarsa immatür savunma biçimini kullanma düzeyleri daha da artmaktadır.

Fiziksel ihmal ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaygılı/kararsız bağlanmanın düzenleyici etkisine dair grafik aşağıda sunulmuştur (Grafik 2).

Grafik 2. Fiziksel ile İmmatür Savunma Biçimi Arasındaki İlişkide Kaygılı/Kararsız Bağlanmanın Düzenleyici Etkisi

Grafik 2’de verilen sonuçlar incelendiğinde, yüksek kaygılı/kararsız bağlanma durumunda fiziksel ihmal ile immatür savunma biçimini kullanma düzeyi arasında ilişkinin daha güçlü olduğu, düşük kaygılı/kararsız bağlanmada ise bu ilişkinin daha zayıf olduğu görülmektedir. Başka bir ifadeyle, fiziksel ihmale maruz kalan bireyler kaygılı/kararsız da bağlandılarsa immatür savunma biçimlerini daha çok kullanmaktadırlar.

Katılımcıların çocukluk çağı ruhsal travmalarının, nevrotik savunma biçimi üzerindeki etkisinde bağlanma boyutlarının düzenleyici etkisi incelenmiş ve elde edilen bulgular Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3.

Katılımcıların Çocukluk Çağı Ruhsal Travmaları ile Nevrotik Savunma Biçimi Arasındaki İlişkide Bağlanma Boyutlarının Düzenleyici Etkisi Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımsız Değişken	1.Adım				2.Adım				3.Adım			
	B	SH	β	p	B	SH	β	p	B	SH	β	p
Sabit	42.8	1.8		.0	3.0	4.9		.0	25.1	5.5		.0
	9	6		0	8	5		0	9	7		0
Duygusal İstismar	-.01	.20	.01	.95	.06	.20	.02	.78	.01	.22	.00	.98
Fiziksel İstismar	.29	.29	.05	.32	.12	.28	.02	.66	.43	.34	.08	.21
Fiziksel İhmal	.81	.22	.18	.0	.97	.22	.22	.0	.99	.23	.22	.0
				0				0				0
Duygusal İhmal	-.54	.12	-.25	.0	-.39	.13	-.18	.0	-.41	.13	-.19	.0
				0				0				0
Cinsel İstismar	-.23	.27	-	.41	-.24	.27	-	.38	-.09	.29	-.01	.76
			.04				.04					
Güvenli Bağlanma					.62	.17	.17	.0	.76	.19	.21	.0
								0				0
Kaçınan Bağlanma					-.33	.10	-.15	.0	-.32	.11	-.15	.0
								0				0
Kaygılı/Kararsız Bağlanma					.21	.09	.10	.02	.21	.10	.10	.03
Duygusal İstismar X Güvenli									.30	.89	.03	.74
Fiziksel İstismar X Güvenli									1.09	1.13	.07	.33
Fiziksel İhmal X Güvenli									-.36	.58	-	.53
											.04	
Duygusal İhmal X Güvenli									-.66	.67	-.07	.33
Cinsel İstismar X Güvenli									.92	.89	.05	.30
Duygusal İstismar X Kaçınan									.30	.83	.02	.72
Fiziksel İstismar X Kaçınan									.84	1.11	.05	.45
Fiziksel İhmal X Kaçınan									-.40	.68	-	.55
											.03	
Duygusal İhmal X Kaçınan									-.35	.66	-	.60
											.03	
Cinsel İstismar X Kaçınan									-.04	.90	.00	.96
Duygusal İstismar X Kaygılı									.20	.86	.02	.82
Fiziksel İstismar X Kaygılı									-.81	.90	-	.37
											.06	
Fiziksel İhmal X Kaygılı									-.50	.57	-.05	.38
Duygusal İhmal X Kaygılı									.20	.63	.02	.75
Cinsel İstismar X Kaygılı									-.06	.93	.00	.95
F												
		5.84**				7.71**				3.00**		
R ²		.05				.10				.11		

B: Standardize Edilmemiş Regresyon Katsayısı, SH: Standart Hata, β : Standardize Edilmiş Regresyon Katsayısı.

* $p < .01$.

Tablo 3'deki bulgular incelendiğinde regresyon analizinin ilk bloğunda çocukluk çağı ruhsal travmaları modele eklenmiş ve model açıklanan varyansın %5'ini açıklamıştır [$F(5, 577) = 5.84, p < .001$]. Fiziksel ihmalin ($\beta = .18, p < .05$) ve duygusal ihmalin ($\beta = -.25, p < .05$) modele anlamlı katkısının olduğu ancak duygusal istismarın ($\beta = .01, p > .05$), fiziksel

istismarın ($\beta = .05, p > .05$) ve cinsel istismarın ($\beta = -.04, p > .05$) ise modele anlamlı katkılarının olmadığı görülmüştür.

Regresyon analizinin ikinci bloğunda bağlanma stilleri modele eklenmiş ve model açıklanan varyansın %10'unu açıklamıştır [$F(8, 574) = 7.71, p < .001$]. Güvenli bağlanmanın ($\beta = .17, p < .05$), kaçınan bağlanmanın ($\beta = -.15, p < .05$) ve kaygılı/kararsız bağlanmanın ($\beta = .10, p < .05$) modele anlamlı katkılarının olduğu görülmüştür. Regresyon analizinin son bloğunda çocukluk çağı ruhsal travmaları ile bağlanma stillerinin etkileşimleri modele eklenmiş ve model açıklanan varyansın %11'ini açıklamıştır [$F(23, 559) = 3.00, p < .001$]. Etkileşimlerin ise modele anlamlı katkılarının olmadığı görülmüştür. Sonuç olarak çocukluk çağı ruhsal travmaları ile nevrotik savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide, bağlanma boyutlarının düzenleyici etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Katılımcıların çocukluk çağı ruhsal travmaları ile matür savunma biçimi arasındaki ilişkide bağlanma boyutlarının düzenleyici etkisi incelenmiş ve sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4'teki bulgular incelendiğinde, regresyon analizinin ilk bloğunda çocukluk çağı ruhsal travmaları modele eklenmiş ve model açıklanan varyansın %5'ini açıklamıştır [$F(5, 577) = 6.75, p < .001$]. Fiziksel ihmalin ($\beta = .10, p < .05$), duygusal ihmalin ($\beta = -.22, p < .05$) ve cinsel istismarın ($\beta = -.09, p < .05$) modele anlamlı katkısının olduğu; ancak duygusal istismarın ($\beta = .01, p > .05$) ve fiziksel istismarın ($\beta = -.03, p > .05$) ise modele anlamlı katkılarının olmadığı görülmüştür. Regresyon analizinin ikinci bloğunda bağlanma stilleri modele eklenmiş ve model açıklanan varyansın %9'unu açıklamıştır [$F(8,574) = 7.11, p < .001$]. Güvenli bağlanmanın ($\beta = .22, p < .05$) ve kaçınan bağlanmanın ($\beta = .10, p < .05$) modele anlamlı katkılarının olduğu, ancak kaygılı/kararsız bağlanmanın ($\beta = -.01, p > .05$) modele anlamlı katkılarının olmadığı görülmüştür. Regresyon analizinin son bloğunda çocukluk çağı ruhsal travmaları ile bağlanma stillerinin etkileşimleri modele eklenmiş ve model açıklanan varyansın %11'ini açıklamıştır [$F(23, 559) = 2.91, p < .001$]. Etkileşimlerin ise modele anlamlı katkılarının olmadığı görülmüştür. Sonuç olarak çocukluk çağı ruhsal travmaları ile matür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide bağlanma boyutlarının düzenleyici etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.

Katılımcıların Çocukluk Çağı Ruhsal Travmaları ile Matür Savunma Biçimi Arasındaki İlişkide Bağlanma Boyutlarının Düzenleyici Etkisi Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımsız Değişken	1.Adım				2.Adım				3.Adım			
	B	SH	β	p	B	SH	β	p	B	SH	β	p
Sabit	53.28	2.03		.00	3.65	5.45		.00	28.94	6.11		.00
Duygusal İstismar	.01	.22	.00	.96	.08	.22	.02	.71	-.02	.24	-.01	.93
Fiziksel İstismar	-.15	.31	-	.63	-.16	.31	-	.62	.12	.38	.02	.75
Fiziksel İhmal	.50	.24	.10	.04	.57	.24	.12	.02	.60	.25	.12	.02
Duygusal İhmal	-.53	.13	-.22	.00	-.37	.14	-.15	.01	-.37	.14	-.16	.01
Cinsel İstismar	-.60	.30	-	.04	-.60	.29	-	.04	-.51	.32	-	.10
Güvenli Bağlanma					.85	.19	.22	.00	.90	.21	.23	.00
Kaçınan Bağlanma					.23	.11	.10	.03	.24	.12	.10	.05
Kaygılı/Kararsız Bağlanma					-.03	.10	-.01	.75	-.08	.11	-	.46
Duygusal İstismar X Güvenli									-1.41	.98	-.11	.15
Fiziksel İstismar X Güvenli									2.29	1.24	.13	.07
Fiziksel İhmal X Güvenli									.39	.63	.04	.54
Duygusal İhmal X Güvenli									.04	.74	.00	.96
Cinsel İstismar X Güvenli									-.07	.98	.00	.95
Duygusal İstismar X Kaçınan									1.15	.91	.09	.21
Fiziksel İstismar X Kaçınan									-1.49	1.22	-.07	.22
Fiziksel İhmal X Kaçınan									.17	.74	.01	.82
Duygusal İhmal X Kaçınan									-.37	.73	-.03	.62
Cinsel İstismar X Kaçınan									.59	.99	.03	.56
Duygusal İstismar X Kaygılı									-.66	.94	-	.49
Fiziksel İstismar X Kaygılı									1.11	.99	.08	.26
Fiziksel İhmal X Kaygılı									.31	.63	.03	.63
Duygusal İhmal X Kaygılı									.05	.70	.01	.94
Cinsel İstismar X Kaygılı									-1.06	1.02	-	.30
F	6.75**				7.11**				2.92**			
R ²	.05				.09				.11			

B: Standardize Edilmemiş Regresyon Katsayısı, SH: Standart Hata, β : Standardize Edilmiş Regresyon Katsayısı.

*p < .01.

Tartışma

Bu çalışmada çocukluk çağı travmatik yaşantı düzeyi, bağlanma boyutları ve savunma biçimleri arasındaki ilişkiler incelenmiş ve travmatik yaşantı düzeyi ile savunma biçimleri arasındaki ilişkide bağlanma boyutlarının düzenleyici rolü test edilmiştir. Araştırma sonucunda, çocukluk çağı ruhsal travmalarından fiziksel ihmalin matür, nevrotik ve immatür

savunma biçimlerini; duygusal ihmalin matür ve nevrotik savunma biçimlerini ve cinsel istismarın matür savunma biçimlerini yordadığı bulunmuştur. Bu sonuca göre, fiziksel ihmale maruz kalma düzeyinin artması her üç savunma biçimine başvurma düzeyini arttırmaktadır. Duygusal ihmale maruz kalma düzeyinin artması, matür ve nevrotik savunma biçimlerine başvurma düzeyini düşürmektedir. Bu bilgi dolaylı olarak duygusal ihmalin immatür savunmaların kullanımını arttırdığını düşündürmektedir. Bowlby'e (1991; akt., Kolk, 2020) göre, annesiyle iletişim kuramayan kişi kendisiyle de iletişim kuramamaktadır. Bilinen ya da hissedilen şeye tahammül edilemediğinde çözüm, inkâr ya da disosiyasyon gibi immatür savunmalardır (Kolk, 2020). Çalışmanın bir diğer önemli bulgusu da cinsel istismara maruz kalma düzeyi arttıkça matür savunma biçimlerine başvurma düzeyinin düştüğüne yönelik bulgudur. Elde edilen bu sonuçlar, Çağatay (2014) tarafından yapılan ve travmatik yaşantı düzeyi yüksek olan kişilerin daha fazla immatür savunmalar kullandığı, matür ve nevrotik savunmalara başvurma sıklığının daha düşük olduğuna yönelik bulgularla ve Korkmaz (2019) tarafından yapılan çocukluk çağı ruhsal travma yaşantı düzeyi yüksek olan bireylerin daha fazla immatür savunmalara başvurduğu, matür savunma mekanizmaları ve çocukluk çağı travmatik yaşantı düzeyi arasında ise negatif ilişkinin bulunduğu çalışma bulguları ile tutarlılık göstermektedir. Travma yaşayan bireylerin savunma biçimlerine yönelme sürecini açıklayan Herman (2019)'a göre gerçekliği değiştiremeyen çocuklar, istismar gerçekliğiyle başa çıkabilmek için istismarı haklılaştıran bazı anlamlar bulmak zorundadır. İstismarın sebebinin kendi kötülüğünden kaynaklandığına inanan çocuk, bu yolla ümidini sürdürebilmektedir. Çünkü kendisi kötüyse ebeveyni iyidir, kötülük kendisinden kaynaklanıyorsa kendisini değiştirebileceğine inanmaktadır. Kendisini suçlayan çocuğun suçlamaları, kronik istismar ortamında sürekli olarak pekişmektedir. Bir yetişkinin korumasına ve bakımına ihtiyaç duyan çocuklar ebeveynlerinin eksiklikleri, kötülükleri, ilgisizlikleri karşısında bu eksikliği kendi elindeki savunma sistemleriyle telafi etmek zorunda kalırlar. Travmanın türü ve şiddetine göre kullanılan savunma biçimleri de değişmektedir. Travma düzeyi arttıkça immatür savunma biçimlerinin daha çok kullanıldığı görülmektedir. Duygusal ihmal ve cinsel istismar düzeyi yükseldikçe immatür savunmalara başvurma oranı artmakta, matür savunma biçimlerinden uzaklaşmaktadır. Warren (2000)'a göre immatür savunma biçimleri cinsel travmaya maruz kalmış kişiyi travmanın olumsuz etkilerinden korumaktadır ayrıca içselleştirme sebebiyle matür savunma biçimleri duygusal istismarın sonuçlarını arttırmaktadır.

Çocukluk çağı ruhsal travmalarının bağlanma boyutlarını yordamasına ilişkin bulgular incelendiğinde; duygusal istismarın kaygılı/kararsız bağlanmayı, fiziksel ihmalin güvenli ve kaçınan bağlanmayı yordadığı görülmektedir. Buna göre duygusal istismara maruz kalma düzeyi arttıkça, kaygılı/kararsız bağlanma düzeyi de artmaktadır. Fiziksel ihmale maruz kalma

düzeyi arttıkça, güvenli bağlanma düzeyi düşmekte ancak kaçınan bağlanma düzeyi artmaktadır. Duygusal ihmale maruz kalma düzeyi arttıkça güvenli bağlanma düzeyi düşmekte ancak kaçınan bağlanma düzeyi ise artmaktadır. Fiziksel ve duygusal ihmale maruz kalma düzeyi arttıkça benzer şekilde güvenli bağlanma düşerken kaçınan bağlanma düzeyi artmaktadır. Earls (2000), çocukluk döneminde yaşanan ihmal ve istismarın benlik ile ilgili olumlu içsel modellerin gelişmesini engelleyerek güvensiz bağlanma için risk oluşturduğunu öne sürmektedir. İhmal ve istismara maruz kalan çocukların daha olumsuz benlik modellerine sahip oldukları, daha fazla bağlanma kaygısı yaşadıkları ve bağlanmadan daha fazla kaçındıkları öne sürülmektedir. Duygusal istismar, çocuğun ailede ya da herhangi bir ortamda bakım verenden aldığı benlik algısını zedeleyen, aşağılayıcı ve rencide edici birtakım sözlerini içerir. Buna maruz kalan çocuğun bağlanma sistemi, bu uyarılar her ne kadar olumsuz da olsa, ihtiyaç duyduğu ilgi ve kabulü almak için hiperaktif hale gelir ama yine de çocuğun bağlanma biçiminin kaygılı/kararsız bağlanma biçimi ile sonuçlandığı düşünülmektedir. Öte yandan, fiziksel ihmal ya da duygusal ihmal durumlarında kişinin fizyolojik ya da duygusal ihtiyaçlarını gören ve kulak veren biri olmadığından çocuğun bağlanma sistemi deaktif haldedir ve bakım verenle arasında bir duygusal uyarılma olmaz. Bu durumun da çocuğun kaçınmacı bağlanmasına işaret ettiği söylenebilir.

Çocukluk çağı travması ile yetişkinlikteki somatizasyon bozuklukları arasındaki ilişki bağlanmanın aracılık rolünün incelendiği bir çalışmada, çocukluk çağı travmasının güvensiz yetişkin bağlanmasını teşvik ederek yetişkin somatizasyon düzeyini etkilediği bulunmuştur (Waldinger ve diğerleri, 2006). Doumas ve arkadaşlarına (2008) göre kaçınan bağlanma biçimi bulunan erkeklerin, diğer bağlanma biçimlerine sahip erkeklere göre daha fazla istismar yaşantıları bulunmaktadır. İnan (2015)'in araştırmasının sonuçlarında güvensiz bağlanma, kaygılı bağlanma ve kaçınan bağlanma puanları; çocukluk çağı travmatik yaşantısı bulunan bireylerde, çocukluk çağı travmatik yaşantısı bulunmayan bireylere göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur.

Bağlanma boyutlarının savunma biçimleri üzerindeki yordayıcılığına ilişkin bulgulara bakıldığında ise bağlanma biçimlerinden güvenli bağlanmanın, matür ve nevrotik savunmaları; kaçınan bağlanmanın, matür, nevrotik ve immatür savunmaları; kaygılı/kararsız bağlanmanın, nevrotik ve immatür savunmaları yordadığı görülmüştür. Buna göre güvenli bağlanma düzeyi arttıkça matür ve nevrotik savunmalara başvurma sıklığı artmaktadır. Kaçınan bağlanma düzeyi arttıkça matür savunma artmaktayken nevrotik savunma düşmektedir. Kaygılı- kararsız bağlanma arttıkça hem nevrotik hem de immatür savunmalara başvurma sıklığı artmaktadır. Bağlanma figürünü kabul edici olarak deneyimlemek, kişilere aşırı eleştiri veya reddedilme korkusu olmadan kişinin hatalı inanışlarını gözden geçirme

fırsatı vermektedir. Bu da algıları çarpıtan ve kişilerarası çatışmaları yaratan immatür savunma mekanizmalarını daha az gerektirmektedir (Mikulincer ve Shaver, 2003).

West (2018) tarafından çalışmada saplantılı ve kayıtsız bağlanma stiline sahip kişilerin, güvenli bağlanma stiline sahip kişilere göre daha fazla immatür savunmalar kullandığı bulunmuştur. Çalışmada bireylerin kullandıkları savunmalar, çocukluk döneminde öğrenilen tepkiler olarak değerlendirilmekte ve savunma mekanizmalarının devamlılığından bahsedilmektedir. İmmatür savunmaların daha kolay öğrenilmesinin kullanım sıklığıyla bağlantılı olabileceği ifade edilmektedir. Bu durum güvenli bir bağlanma figürünün olmamasına karşı bir kaçma tepkisi içeren ve bağlanma sisteminin deaktivasyonu olarak tanımlanan bir sistemle ilişkili olabilir. Kişi yakınlık arama çabasından bağlanma güvenliğini yeniden sağlayıncaya kadar vazgeçmekte ve bağlanma figürünün neden olduğu sıkıntıdan kendini korumaktadırlar.

Çocukluk çağı ruhsal travmaları ile savunma biçimleri arasındaki ilişkinin hangi durumlarda değiştiğini belirlemek için düzenleyici etki analizi yapılmıştır. Bu kapsamda bağlanma boyutlarının çocukluk çağı ruhsal travmaları ile savunma biçimleri arasındaki ilişkinin şiddetini etkileme düzeyi incelenmiştir. Bu çerçevede yapılan analizler sonucunda, çocukluk çağı ruhsal travmaları ile nevrotik savunma ve matür savunma biçimlerini kullanma düzeyi arasındaki ilişkide bağlanma boyutlarının düzenleyici bir etkisinin olmadığı, buna karşılık duygusal istismar ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaçınan bağlanmanın, fiziksel ihmâl ile immatür savunma biçimini kullanma arasındaki ilişkide kaygılı-kararsız bağlanmanın düzenleyici etkisi olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifade ile duygusal istismara maruz kalmış bireyler, eğer kaçınmalı da bağlanırlarsa immatür savunma biçimlerini kullanma düzeyleri daha da artmaktadır. Fiziksel ihmâle maruz kalan bireyler, kaygılı-kararsız bağlanırlarsa immatür savunma biçimlerini daha çok kullanmaktadır.

Araştırmada elde edilen bu bulgular, çocukluk döneminde bakım veren kişilerle çocuk arasındaki ilişkilerin ruhsal travmalar, bağlanma stilleri ve savunma biçimleri üzerinde etkilerini ortaya koymaktadır. Çocukla en yoğun iletişim içerisinde olan annenin çocuklarıyla tutarlı ve uyumlu bir ilişki içinde olması gerekirken çocuğu bir yabancı gibi görerek engelleyici tutumlar sergilemesi halinde istismar için zemin oluşmaktadır (Kolk, 2020). Travma yaşayan birey, travma sonrası etkilerden kurtulabilmek için rahatlığın, güvenin, korunmanın ilk kaynaklarını arar. Çoğunlukla travmatik yaşantının kendisinden de daha acı olan travma sonrası ilgi, anlaşılma eksikliği çocuğun sağlıklı bir şekilde mücadele edebilmesini engeller. Kendini korumak için elindeki gelişmemiş psikolojik savunma sisteminden başka bir çaresi olmayan çocuk inkâr, dissosiyasyon gibi immatür savunma biçimlerine başvurmak zorunda kalmaktadır (Herman, 2019).

Bu araştırmanın çeşitli sınırlılıkları bulunmaktadır. Çocukluk çağı travmaları ölçeği geçmişe yönelik bir değerlendirme içermektedir ve kullanılan ölçüm araçları öz bildirimle dayalıdır. Bu durum geçmiş yaşantıları hatırlamada ve katılımcıların sosyal beğenirliğe bağlı olarak cevap vermelerinde bir yanlılığa neden olmuş olabilir. Araştırmada kullanılan kesitsel çalışma modeli yerine boylamsal çalışma modelinin kullanılması nedensel ilişkileri ortaya koymada etkili olabilir. Ayrıca bu araştırma klinik olmayan bir örneklem ile yürütülmüştür. İleriki araştırmaların çocukluk çağı travmatik yaşantıları ve savunma biçimleri arasında bağlanma boyutlarının düzenleyici etkilerin farklı klinik örneklerde yürütülmesi önerilmektedir. Özellikle immatür savunma mekanizmalarının görünür olduğu farklı kişilik bozukluklarında, immatür savunmaların gelişiminde farklı çocukluk çağı travmaları ve bağlanma stillerinin ne şekilde katkı sağladığının araştırılmasının bu bozuklukların etiyojisinin anlaşılmasına ışık tutacağı düşünülmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı:

Birinci yazar %50, ikinci yazar %30, üçüncü yazar %20 oranında katkıda bulunmuştur

Çıkar Çatışması Beyanı:

Yazarlar çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmiştir.

Yazar Notu:

Bu çalışma, ilk yazar tarafından ikinci yazarın tez danışmanlığında İstanbul Arel Üniversitesi Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı altında hazırlanan yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

Finansal Destek Beyanı:

Yazarlar bu çalışma için finansal destek alınmadığını beyan etmiştir

Etik Kurul Onayı:

Bu çalışmanın etik kurul onayı birinci yazarın yüksek lisans çalışması için İstanbul Arel Üniversitesi Etik Kurulundan alınmıştır.

Kaynakça

- Ainsworth, M. D. S. (1979). Infant-mother attachment. *American Psychologist*, 34(10), 937–937. <http://doi.org/doi.org/10.1037/0003-066X.34.10.932>
- Ainsworth, M. D., Blehar, M. C., Waters, E. ve Wall, S. N. (1978). *Patterns of attachment*. Psychology Press.
- Andrews, G., Singh, M. ve Bond, M. (1993). The defense style questionnaire. *Journal of Nervous and Mental Disease*, 181(4), 246–256. <https://doi.org/10.1097/00005053-199304000-00006>
- Békés, V., Aafjes-van Doorn, K., Spina, D., Talia, A., Starrs, C. J. ve Perry, J. C. (2021). The relationship between defense mechanisms and attachment as measured by observer-rated methods in a sample of depressed patients: A pilot study. *Frontiers in Psychology*, 12, 1–11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.648503>
- Bernstein, D. P., Fink, L., Handelsman, L., Foote, J., Lovejoy, M., Wenzel, K., Sapareto, E. ve Ruggiero, J. (1994). Initial reliability and validity of a new retrospective measure of child abuse and neglect. *The American Journal of Psychiatry*, 151(8), 1132–1136. <https://doi.org/10.1176/ajp.151.8.1132>
- Bowlby, J. (1944). Forty-four juvenile thieves: Their character and home-life. *International Journal of Psychoanalysis*, 25, 19–52. <https://doi.org/10.4324/9780203779958-9>
- Bowlby, J. (1979). *The making & breaking of affectional bonds*. Tavistock Publications.
- Bowlby, J. (1980). *Attachment and loss: Volume III: Loss, sadness and depression*. Hogarth Press: Institute of Psycho-Analysis
- Bowlby, J. (1982). Attachment and loss: Retrospect and prospect. *American Journal of Orthopsychiatry*, 52(4), 664–678. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.1982.tb01456.x>
- Briere, J. (1996). A self-trauma model for treating adult survivors of severe child abuse. İcinde J. Briere, L. Berliner, J. A. Bulkley, C. Jenny ve T. Reid (Edl.), *The APSAC Handbook on Child Maltreatment* (ss. 140–157). Sage Publications, Inc.
- Bülbül, S., Özçalık, A. ve Özdoğan, S. (2012). Bir olgu nedeniyle adli tıbbi uygulamalarda gecikmenin hekimlere getirdiği hukuki sorunların irdelenmesi. *KÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 14(2), 9–52. <https://doi.org/10.24938/kutfd.124806>
- Cassidy, J. (1988). Child-mother attachment and the self in six-year-olds. *Child Development*, 59(1), 121–134. <http://doi.org/10.2307/1130394>
- Chabrol, H. ve Callahan, S. (2004). *Defense mechanisms and coping*. Dunod.
- Cramer, P. (1998). Defensiveness and defense mechanisms. *Journal of Personality*, 66(6), 879–894. <https://doi.org/10.1111/1467-6494.00035>
- Çağatay, S. E. (2014). *Üniversite öğrencilerinin çocukluk çağı travmatik yaşantı düzeyi ile bağlanma stilleri ve savunma mekanizmaları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Arel Üniversitesi.
- Di Giuseppe, M., Gennaro, A., Lingiardi, V. ve Perry, J. C. (2019). The role of defense mechanisms in emerging personality disorders in clinical adolescents. *Psychiatry*, 82(2), 128–142. <https://doi.org/10.1080/00332747.2019.1579595>
- Doumas, D. M., Pearson, C. L., Elgin, J. E. ve McKinley, L. L. (2008). Adult attachment as a risk factor for intimate partner violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 23(5), 616–634. <https://doi.org/10.1177/0886260507313526>

- Dünya Sağlık Örgütü. (1999). Çocuk istismarının önlenmesi danışma toplantısı raporu. 29-31 Mart Cenevre. WHO/HSC/PVI/99.1.
- Dye, H. (2018). The impact and long-term effects of childhood trauma. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 28(3), 381–392. <https://doi.org/10.1080/10911359.2018.1435328>
- Earls, L. (2010). *The relationship between adult attachment and trauma* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Eastern Michigan University, USA.
- Erozkan, A. (2016). The Link between types of attachment and childhood trauma. *Universal Journal of Educational Research*, 4(5), 1071–1079. <https://doi.org/10.13189/ujer.2016.040517>
- Erzen, E. (2016). Üç boyutlu bağlanma stilleri ölçeği. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 1–21. <https://doi.org/10.17679/inuefd.17323631>
- Fraley, R. C. ve Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, 4, 132–154. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.4.2.132>
- Freud, S. (2002). *Metapsikoloji* (E. Kapkın ve A.T. Kapkın, Çev.). Payel Yayınevi.
- Furman, W., Simon, V. A., Shaffer, L. ve Bouchey, H. A. (2002). Adolescents' working models and styles for relationships with parents, friends, and romantic partners. *Child Development*, 73(1), 241–255. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00403>
- Granieri A., La Marca L., Mannino G., Giunta S., Guglielmucci F. ve Schimmenti A. (2017). The relationship between defense patterns and DSM-5 maladaptive personality domains. *Front Psychol.* 8, 1–12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01926>
- Herman, J. (2019). *Travma ve iyileşme şiddetin sonuçları ev içi istismardan siyasi teröre* (T. Tosun, Çev.). Literatür Kitabevi.
- İnan, E. (2015). *Travma, bağlanma, ruhsal dayanıklılık kavramları ve bu kavramların arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış bilim uzmanlığı tezi]. Kocaeli Üniversitesi.
- Kolk, B. A. (2020). *Beden kayıt tutar* (N. C. Maral, Çev.; 14. Basım). Nobel Yaşam.
- Korkmaz, E. (2019). *Çocukluk çağı ruhsal travmaları ve affetmenin kişilerin savunma mekanizmalarıyla ilişkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Malone, J. C., Cohen, S., Liu, S. R., Vaillant, G. E. ve Waldinger, R. J. (2013). Adaptive midlife defense mechanisms and late-life health. *Personality and Individual Differences*, 55(2), 85–89. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2013.01.025>
- Mikulincer, M. ve Shaver, P. R. (2003). The Attachment Behavioral System in Adulthood: Activation, Psychodynamics, and Interpersonal Processes. İçinde M. P. Zanna (Edl.), *Advances in Experimental Social Psychology*, Vol. 35 (ss. 53–152). Elsevier Academic Press.
- Öztürk, E. (2017). *Travma ve dissosiyasyon*. Nobel Tıp Kitabevleri.
- Öztürk, O. ve Uluşahin, A. (2016). *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (14. Basım). Bayt.
- Roussillon, R. (2017). "Travma ve simgeleştirme" (A. L. Baykal Çev.). İçinde T. Parman (Edl), *Psikanaliz Yazıları Bireysel ve Toplumsal Travmalar*. Bağlam Yayıncılık.
- Stayton, D. J. ve Ainsworth, M. D. S. (1973). Individual differences in infant responses to brief, everyday separations as related to other infant and maternal behaviors. *Developmental Psychology*, 9(2), 226–235. <http://doi.org/10.1037/h0035089>

- Şar, V., Öztürk, E. ve İkikardeş, E. (2012). Çocukluk çağı ruhsal travma ölçeğinin türkçe uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliği. *Türkiye Klinikleri*, 32(4), 1054–1063. <https://doi.org/10.5336/medsci.2011-26947>
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Pearson.
- Vaillant G.E. (1977). *Adaptation to life*. Harvard University Press
- Waldinger, R. J., Schulz, M. S., Barsky, A. J. ve Ahern D. K. (2006). Mapping the road from childhood trauma to adult somatization: The role of attachment. *Psychosomatic Medicine*, 68(1), 129–135. <https://doi.org/10.1097/01.psy.0000195834.37094.a4>
- Warren, M. (2000). *Defense mechanisms as moderators of trauma symptomatology in maltreated adolescents* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Simon Fraser University.
- West, A. E. (2018). *Yetişkin bağlanma stillerinin savunma mekanizmaları ve yaşam doyumuyla ilişkilerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Işık Üniversitesi.
- Yılmaz, N., Gençöz, T. ve Ak, M. (2007). Savunma Biçimleri Testi'nin psikometrik özellikleri: güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 18(3), 244–253.

The Moderating Role of Attachment Styles in the Relationship Between Childhood Psychological Traumas Level and Defense Styles

Summary

This study investigated the moderating role of attachment styles in the relationship between childhood psychological traumas and defense mechanisms. The correlational survey model, one of the quantitative research methods, was used in the research. The research had a cross-sectional design, and the data were collected in a single point in time. The participants of the study consisted of a total of 583 individuals, 338 women and 245 men, aged between 18-65, reached using convenience sampling method. Childhood Psychological Trauma Scale, Three-Dimensional Attachment Styles Scale, and Defense Styles Test were administered as data collection tools. IBM SPSS 21 and IBM SPSS Amos 21 package programs were used in the analysis of the collected data. Pearson Correlation analysis was performed to evaluate the relationships between the variables, path analysis was used to investigate the predictive effects, and multiple hierarchical linear regression analysis techniques were applied to evaluate the moderating effects. Results indicated that physical neglect predicted mature, neurotic and immature defense styles; emotional neglect predicted mature and neurotic defense styles and sexual abuse predicted mature defense styles. According to this result, as the level of exposure to physical neglect increased, the level of using all three forms of defense styles increased. By contrast, greater exposure to emotional neglect was associated with decreased use of mature and neurotic defense styles. Another important finding of the study is that as exposure to sexual abuse increased, mature defense styles decreased. Accordingly, as exposure to emotional abuse increased, anxious/ambivalent attachment also increased. In addition, the higher levels of exposure to physical and emotional neglect were found to be related to the lower level of secure attachment and the higher level of avoidant attachment. Results regarding the relationships between attachment dimensions and defense styles indicated that secure attachment predicted mature and neurotic defense styles; avoidant attachment predicted mature, neurotic, and immature defenses and anxious/ambivalent attachment predicted neurotic and immature defenses. Accordingly, as the level of secure attachment increased, the frequency of resorting to mature and neurotic defenses also increased. As the level of avoidant attachment increases, mature defense increases, while neurotic defense decreases. As anxious-ambivalent attachment increases, the frequency of resorting to both neurotic and immature defenses increases. In order to determine in which situations, the relationship between childhood psychological traumas and defense styles changed, a modulating effect analysis was performed. In this context, the extent to which attachment dimensions affected the severity of

the relationship between childhood psychological traumas and defense styles was examined. As a result of the analysis, it was found that attachment dimensions did not have a moderator effect on the relationship between childhood psychological traumas and the level of using neurotic defense and mature defense styles. By contrast, the avoidant attachment was found to have a significant effect on the relationship between emotional abuse and use of immature defense style, and between physical neglect and use of the immature defense style. It was determined that anxious-ambivalent attachment had a moderating effect in the relationship. In other words, if individuals who have been exposed to emotional abuse become avoidant and attached, their level of using immature defense styles increases. Individuals exposed to physical neglect use immature defense styles more if they are anxious-indecisive.

This research has several limitations. The childhood traumas scale includes a retrospective assessment and the measurement tools are based on self-report. This situation may have caused a bias in remembering past experiences. Besides, participants' responses might also have been influenced by social desirability. Future studies are suggested to employ a longitudinal design in order to inspect the causal relationships between study variables. In addition, this study was conducted with a non-clinical sample. It is suggested that future studies should be conducted in different clinical populations to delineate the moderator effects of attachment dimensions on the relationship between childhood traumatic experiences and defense styles. It is thought that investigating how different childhood traumas and attachment styles contribute to the development of immature defenses, especially in different personality disorders where immature defense mechanisms are visible, will shed light on the understanding of the etiology of these characterological disorders.